

ZUBERSKÉ NOVINY

PODROHÁČSKY OBČASNÍK

Ročník XXV.

Číslo 4/2021

21. 12. 2021

Pf 2022

Prajem Vám príjemné prežitie vianočných sviatkov,
v novom roku 2022 pevné zdravie, veľa šťastia, osobné a pracovné úspechy

FOTO: Vladimír Žuffa

Vážení spoluobčania,

v tomto posvätnom čase pred najkrajšími sviatkami roka si každý z nás uvedomuje viac hodnotu rodiny, zdravia, pokoja a jednoty. V čase Vianoc, keď si kresťanský svet pripomína narodenie Ježiša Krista, si viac prejavujeme vzájomnú úctu, lásku, spolupatričnosť a obetavosť. Nie materiálne veci robia Vianoce Vianocami, ale predovšetkým duchovné dary a hod-

noty, ktoré v týchto dňoch získame či preukážeme blízkym sú najcennejšie. Nezabudnime ani na tých, ktorí už nie sú medzi nami a pamätajme tiež, že nie každý má možnosť tráviť tieto sviatky v rodinnom kruhu, že nie každý má bezpečný domov a nie pre každého je darček samozrejmosťou. Preto si vážme jeden druhého, buďme k sebe tolerantní aj keď nemáme na všetko rovnaký názor a uchovajme si sláv-

nostné chvíle z vianočných a novoročných sviatkov po celý ďalší rok.

Koniec roka je aj časom bilančovania, obzretím sa za tým, ako sme naplnili naše predsavzatia a plány. Pri tejto príležitosti Vám chcem, milí spoluobčania, poďakovať za všetko, čím ste nám pomohli zvládnuť tento mimoriadne ťažký a náročný rok. Ďakujem všetkým dobrovoľníkom a ľuďom, ktorí priložili ruku k šíreniu spoločného dobra.

Chcem poďakovať aj tým, ktorí konštruktívnou kritikou prispeli k správnejmu a lepšiemu rozvoju obce.

Prajem Vám všetkým pokojné a radostné Vianoce a požehnaný Nový rok. Rok 2022 nech Vám prinesie dobré zdravie, veľa radosti v kruhu svojich blízkych a osobné i pracovné úspechy.

Ing. Vladimír Šiška
starosta obce Zuberec

Vianoce a epidémia

Približne pred poldruha rokom, keď sa epidémia u nás ešte len začínala a po prvýkrát boli zatvorené kostoly, mi istá redaktorka regionálnych novín položila otázku, či sa neobávam, že po skončení lockdownu sa len malá časť veriacich vráti do kostolov na pravidelné nedelné bohoslužby. Vtedy som „statočne“ a pritom aj trochu naivne odpovedal, že sa toho neobávam. Po viacerých uzavretiach kostolov, či drastických obmedzeniach počtov účastníkov sa dnes ukazuje, že spomínaná redaktorka možno aj mala pravdu. Žiaľ...

Uvažujeme vecne

Predseda si však myslím, že tento náš zápas ešte nie je prehratý. V dejinách sa často stalo, že ak

niekto chcel ľuďom brániť v náboženstve, tak dosiahol úplný opak. A mne niekedy tie kostolné obmedzenia pripadajú ako keby niekto v čase nákazlivej choroby chcel zaviesť nemocnicu. Kostol je pre človeka v prvom rade liekom, nie prostriedkom nákazy. V kostole sa človek chce stretnúť s Bohom, vyliat si pred ním svoju dušu, prijať od Boha posilu a nádej do svojho života, stretnúť sa so svojimi blízkymi a spolu s nimi sa modliť, a nie obávať sa toho, že príde nejaká kontrola, ktorá bude od neho žiadať covidpas... Isté reguly sú, samozrejme, odôvodnené a pochopiteľné. Ale, paradoxne je, že kým v susedných krajinách nemali také prísne obmedzenia, mali tam nižšiu úmrtnosť na

covid, aj nižšiu mieru jeho výskytu. Netvrdím, že je to vďaka otvoreným kostolom v tých krajinách, ale asi to má aj s tým súvis. Zrejme majú vzretejšiu kultúru, triezvejší úsudok a racionálnejšie rozhodovanie, možno disciplinovanejších občanov...

Kostol ako kritérium zrelosti

Ako teda budeme prežívať tohorodné Vianoce? Vyzerá to tak, že aspoň na niektoré bohoslužby sa môže dostať každý. Len treba chcieť. A to je problém, na ktorý narážala otázka pani redaktorky uvedených novín.

Všetko závisí od toho, ako sa k veci postavíme. Sú medzi nami ľudia, ktorým kostol naozaj chýba. To sú tí, pre ktorých je kostol naozaj liekom na ich sebaaprežívanie, na ich

identitu a kultúru. Títo ľudia prichádzajú do kostola radi a fažko nesú aktuálne obmedzenia. Kostol je pre nich podstatou zmyslu ich života. Inú skupinu predstavujú ľudia, pre ktorých ísť do kostola znamená príťaž. Neradi sa podriaďujú normám, ktoré sú pre praktický náboženský život stanovené a prijímajú ich len preto, aby boli rodičia alebo nejaká iná autorita ticho a aby im nik nevstupoval do svedomia. Najradšej by boli, keby nijakých noriem nebolo. Vo verejnom živote (myslím tým predovšetkým médiá) sa takýmto postojom dostáva hojnej podpory. Lenže to je cesta k neutrálnemu „ja“. Niečo ako vybitá batéria... nechajte ma na pokoji...

Pokračovanie na 3. strane

Z rokovania obecného zastupiteľstva obce Zuberec 28. 10. 2021

Obecné zastupiteľstvo **prerokovalo a schválilo**: Kontrolu plnenia uznesení, Informácie starostu, Správu o výchovno-vzdelávacích výsledkoch ZŠ s MŠ, Prenájom pozemku pre umiestnenie ekologickej technológie samoobslužných výdajných miest, tzv. Z-BOX, Úpravu rozpočtu obce na rok 2021 príjmy 3 020 631 €, výdavky 3 014 149 €.

Zastupiteľstvo **zobralo na vedomie** informácie o príprave VZN o miestnom poplatku za rozvoj, prípravu návrhu rozpočtu obce na rok 2022 a kontrolu nájomných zmlúv vykonaných hlavným kontrolárom obce Zuberec.

OZ **schválilo** predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektu „Zvýšenie kvality kultúrnych služieb a zlepšenie hygienických štandardov Kultúrneho domu v Zuberici“, **schválilo** tiež financovanie projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov na

projekt, t.j. vo výške 7 939,06 €. Celková výška oprávnených výdavkov projektu: 158 781,27 €.

Zastupiteľstvo **schválilo** štatút kultúrno-osvetového zariadenia v obci Zuberec - Kultúrny dom, a tiež **schválilo** zníženie nájmu pre Ubytovňu Zuberec s.r.o. pre rok 2021 na 100 €.

Predsedom komisií **uložilo** predložiť návrhy do rozpočtu obce, prerokované v komisiách, obecnému úradu v termíne do 16.11.2021.

Obecné zastupiteľstvo **schválilo** v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku „Zabezpečenie pohľadávky a poistenie majetku“ vo forme vlastnej blankozmenky pre projekt s názvom: „Zberný dvor v obci Zuberec“ a poverilo starostu obce podpísať Zmluvu o vyplňovanom práve k blankozmenke na zabezpečenie prípadnej budúcej pohľadávky voči poskytovateľovi.

VŠ

Z rokovania obecného zastupiteľstva obce Zuberec 19. 11. 2021

Obecné zastupiteľstvo **prerokovalo a schválilo**: Kúpnu zmluvu uzavretú medzi Obcou Zuberec ako predávajúcej a Slovenská republika v správe Slovenská správa ciest, Bratislava ako kupujúcej v súvislosti s predajom a kúpou nehnuteľnosti pre účely stavby II/584 Preložka cesty v Zuberici. Kúpna cena za výmeru 260 m²

je 16,15 €/m², teda spolu vo výške 4 199 €. Výška kúpnej ceny pozemku bola určená znaleckým posudkom.

Zastupiteľstvo **konštatuje**, že sa jedná o prevod pozemkov v majetku obce v zmysle § 9a, odst. 8b zastavaných stavbou - II/584 Preložka cesty v Zuberici vo vlastníctve kupujúceho.

VŠ

Úprava bežkárskych tratí pod Roháčmi sa zlepšila

Obce pod Roháčmi získali od OOCR-Klaster Orava snežný skúter ARTIC CAT Bearcat 7000 XT. Nákup pracovného stroja bol reali-

sluhy, sa so skútrom hneď začala upravovať bežkárská stopa po Brehoch aj valcom s finišerom, aj keď bola malá snehová pokrývka.

FOTO: Peter Leginus

zovaný v rámci Projektu na podporu a rozvoj cestovného ruchu Ministerstva dopravy a výstavby SR pod názvom ORAVA 2021, ktorý bol finančne podporený aj vlastnými prostriedkami OOCR Klaster Orava.

V mene klastera som tento skúter prevzal aj s kolegami z Habovky a Oravského Bieleho Potoka v sobotu 11. 12. 2021. Dodávateľom snežného skútra je firma Autoraster Zvolen.

Po predvedení a zaškolení ob-

Týmto chcem poďakovať OOCR Klasteru Orava za podporu cestovného ruchu pod Roháčmi nákupom snežného skútra, ktorý nahradí pri ťahaní zariadenie na úpravu bežkárskych tratí, už starý skúter r.v. 1985. Nový skúter si dokáže hravo poradiť aj so strmšími úsekmi tratí. Pred touto zimou sme na rázcestiach jednotlivých úsekov bežkárskych tratí doplnili stĺpiky so smerovníkmi s cieľmi a dĺžkami tratí.

Ing. Vladimír Šiška, starosta obce

Zuberská rozhľadňa

Tento rok obec realizovala projekt, ktorý sa už dlhšiu dobu plánoval – Zuberská rozhľadňa.

Po vypracovaní projektovej dokumentácie, odkúpení potrebného pozemku, získaní potrebných povolení a výbere zhotoviteľa, ktorým sa stala firma Rastislav Gonšénica PRO-STRECHY v spolupráci s Horskou službou Roháče, sa stavebné práce mohli začať. Podľa zmluvy so

zhotoviteľom dielo financuje obec Zuberec vo výške 27 725 eur. Na výstavbu rozhľadne prispeli guľatinou tiež Urbáre zo Zuberca a Oravského Bieleho Potoka.

Nebolo to jednoduché, veľkú úlohu v komplikovanosti hrala hlavne poloha budúcej rozhľadne, poveternostné podmienky a terénna dostupnosť. Rozhľadňa sa nachádza na vrchu Machy nad Zubercom, vo

výške bežmála 1200 m.n.m. V otvorenej oblasti bez stromov, vystavená stálym vetrom a slnku, kde sa nedokáže len tak dostať ťažšia technika typu domiešavač s betónom alebo žeriav. Všetky práce museli prebiehať svojpomocne za použitia vlastných rúk. Najťažšia na tom bola betonáž základovej platne, kde horskáci namiešali cca 19 metrov kubických betónu na dvoch malých miešacích. Po úspešnom zabetónovaní a vyzretí platne prebiehala ďalšia, zväčša tesárska výstavba celé leto. Stavebníci sa pasovali s danými podmienkami a vrtochmi počas celého leta až do jesene. Odpracovaných bolo 1457 brigádnicových hodín. Stavebné práce sa v novembri podarili dokončiť, ostáva ešte na zhotoviteľovi, aby obci Zuberec odovzdal toto dielo i s potrebnými dokumentami.

Touto cestou sa chceme poďakovať všetkým ľuďom, ktorí priložili ruku k tomuto dielu. Verím, že Zuberská rozhľadňa pomôže zatriť našu dedinku a prilákať veľa ďalších zvedavcov do nášho mikroregiónu.

Pozývame všetkých obyvateľov na návštevu rozhľadne spojenú s peknou prechádzkou odmenenou krásnymi výhľadmi po okolí.

Text a foto: R.G. & R.F.

Troška mliečka sladkého...

Troška mliečka sladkého pre Ježiška malého zaznievalo a zaznieva aj dnes v koledách počas Vianoc.

Týmto obrazom z vlastného života si v minulosti naši predkovia sprítomňovali situáciu krátko po narodení Ježiša. Život tunajších ľudí mal blízko k tým, o ktorých Lukáš hovorí ako prvých svedkoch narodenia Ježiša. V tom istom kraji boli pastieri.... Tu zastal pri nich Pánov anjel a ožiarila ich Pánova sláva... Anjel im povedal: "Nebojte sa, zvestujem vám veľkú radosť".

Tak ma pri premýšľaní nad týmto textom napadne prvá myšlienka, ako sa ten svet zmenil v postavení pastiera. Boh vyznačuje pastiera tým, že ho pozýva byť prvým svedkom narodenia Ježiša a tým, ktorý prvý vyrozpráva svetu, že sa vám narodil Spasiteľ Kristus Pán. Človek dnes postavil pastiera na spodnú priečku profesii a spoločenského postavenia. Nápadný rozdiel v Božom a ľudskom nazeraní. Ako všade, kde sa do toho mieša ľudská pýcha.

Dnes pastiera v našich končinách nenájdete. Nie preto, že už nie je potrebný, ale ho niet. Pastier alebo nazvime to aj ošetrovateľ dobytka, oviec, je dnes povolaný v našom ponímaní ponižujúce, ktoré človeka ako keby degradovalo na najnižšiu úroveň medzi bežnými pracovnými pozíciami. Tak sa to neja-

ko vyvinulo v našich krajoch. Nezmysel hodný zamyslenia a diskusie. Pritom si táto profesia vyžaduje veľa znalostí zo života zvierat, ale aj prírody ako takej. Ale aj ľudskú obetavosť a potlačenie svojho pohodlia. To len my sme ju akosi ponížili, na pár jednoduchých úkonov blízko zvieracích výkalov sprevádzaných nadávkami a hrubým správaním, kvázi menej schopných. Ziaľ! Napriek tomu pozývame ňa do sveta, v ktorom sú anjeli. Tu zastal pri nich anjel a ožiarila ich Pánova sláva.

Troška mliečka sladkého... Nájde sa? My, ktorí dorábame mlieko v týchto končinách, sme so silami a prostriedkami a ľudskými zdrojmi pri dorábaní mlieka na konci. Hodnota mlieka sa v dnešných časoch stavia na úroveň škodliviny pre ľudský organizmus a chov hospodárskych zvierat sa stavia do pozície tých, čo najviac ohrozujú životné prostredie tejto zeme. Cena mlieka je nižšia ako cena minerálky, či cukrového roztoku zvaného limonáda. Z môjho pohľadu ide o istú zvrátenosť, človeka žijúceho v džungli mestského betónu obklopeného množstvom nalesťených oceľových koní, umelého svetelného smogu a vikendového pobytu v horách potrebného ani nie z pohľadu zdravia, ako skôr spoločenskej prestíže. Ale ten tlak na znižovanie počtu chovaných zvierat a zníženú spotrebu

mlieka je enormný. Prosím Vás zostaťme normálni. Mlieko je v našom živote od narodenia a od počiatku sveta. Nikto z ľudskej populácie nevyrástol bez mlieka. Výskumy ukazujú, že deti, ktoré boli viac dojčené majú lepšie rozvinutý mozog a vyššie IQ. Najnovšie štúdie ukazujú, že konzumácia mlieka znižuje hladinu cholesterolu. Vyspelé štáty, ktoré majú vyššiu spotrebu mlieka sa dožívajú vyššieho veku, ako krajiny s nižšou spotrebou aj keď samozrejme sú tam aj iné faktory. Ak sa situácia nezlepší bližme sa k stavu, keď v našich končinách, aby sme udržali tradíciu budeme musieť po mliečko pre Ježiška už len do Lidla, alebo do Jednoty. A to mlieko rôzne upravované. A ako v mnohom, čo človek začal upravovať to Božie aj tu už to

nie je to ono, čo nám je najprospešnejšie. Svojho času mi rozprával riaditeľ Savencie pre strednú Európu (to je francúzsky mliekarenský koncern, pod ktorý patrí aj Liptovská mliekareň, do ktorej my dodávame naše mlieko), že mlieko z našich končín má ďaleko kvalitnejšie zloženie (majú na to množstvo laboratórných rozborov mlieka), ako mlieka dorábané v chovoch, kde zvieratá sú celý rok chované na maštali a sú bičované do maximálnych produktív za podpory hormónov a antibiotík. A tak nie kvôli ekonomike, ale pre zdravie ľudí by bolo žiaduce

zachovať produkciu mlieka v horských oblastiach. Bez ľudí ochotných pracovať pri zvieratách chovaných pre produkciu mlieka sa tak nestane. Bodaj by vás anjel oslovil.

Pastier Tomáš Matiščík

FOTO: Poloczek 1958

Vianoce a epidémia

Dokončenie z 1. str.

Liberalizmus nie je cestou

Lenže odstránená norma nič nevyrieši. Norma sa môže odstrániť vtedy, keď všetci tí, ktorých sa norma týka, sú tak zrelí, že aj bez normy zachovávajú to, čo je objektívne dobré. Oni sami sú si normou vzhľadom na cieľ, ktorého sa norma týka. Iba satan chce byť bez noriem. Svätý John Henry Newman (1801 – 1889) upozorňuje, že gréckym slovom anomos (=bez zákona, proti zákonu) sa označuje satan, ktorý sa stavia vždy proti zákonu, nechce prijať poriadok a už vôbec nie nejakú normu (porov. J. H. Newman, Apologia pro vita sua, s. 333). Tu si treba uvedomiť, že liberalizmus je na polceste k ateizmu.

Verím, že týmito trochu ostrými slovami som nikoho nezarmútil. Chcel som len vysloviť problematiku tak, ako ju momentálne vidím. Chcel som tiež naznačiť smerovanie nášho spoločenského života, pretože to všetko vplýva na každého jedného z nás.

Ako prežijeme tohoročné Vianoce?

Na Vianoce prichádza k nám Láska, Boh Syn. On prišiel splniť všetko, čo bolo spravodlivé. Tak sa

predstavil Jánovi pri svojom krste (Mt 3,15). Takto aj konal. Keď si to premietneme na našu prítomnosť, ešte stále nejasnú a neistú, tak si môžeme uvedomiť, že jediným alebo najdôležitejším motívom nášho náboženského života a náboženskej praxe je to, že Pán Boh si zaslúži, aby sme mu s radosťou slúžili a ďakovali mu aj za to málo, čo budeme cez Vianoce môcť... keď sme vlašajšie sviatky Božieho narodenia prežili „prikovaní“ doma.

Teraz nám bude všetko chutiť ináč: vianočné koledy budú vzácnejšie, spoločenstvo ostatných ľudí v kostole – aj keď limitované – bude milšie, možno podanie ruky bude tuhšie, úprimnejšie, ale najmä naše srdcia budú hlbšie...

Epidémia nás naučila, že na tomto svete nič nie je samozrejme. Všetko je dar. Aj keď sa nám teraz žije ťažko, predsa len žijeme radi. Ježiš Kristus na Vianoce opäť ukazuje, že nás miluje a že miluje aj tento náš ľudský život. Sme dojatí z toho, že sa mu naše podmienky života neprotivia. Sme mu za to vďační a túto vďaku vyjadříme spoločnými modlitbami, akou-takou účasťou na jeho bohoslužbách a najmä tým, že budeme k sebe vládnejší.

Mons. Anton Tyrol
farár Zuberec

Určite si aj tomto roku zaspievate pastieri, pastieri hore vstaňme. Bude mať kto vstať? Možno aj tá zaznie Troška mliečka sladkého pre Ježiška malého. Bude ho kde vziať? Pri kom zastane anjel, aby ste sa nezval do Božej prítomnosti a zvestoval mu veľkú radosť. Isteže pri každom a nezáleží na profesii. Želám Vám toľko pokory, aby ste sa nezľakli a povedali si: "Poďme do Betlehema" a našli ste Máriu, Jozefa i dieťa uložené v jasiach. Nech je Betlehem vo vašich srdciach.

Marian Železník predseda
družstva, ktoré ešte vyrába mlieko

Vianočný stromček

Vianočný stromček je neodmysliteľná súčasť Vianoc. Tento symbol svetla a života bude aj tohto roku zdobiť náš kostol svätého Vendelína. Tešíť sa budeme zo striebornej jedličky, ktorú darovala rodina Miroslava Šuriňáka a zdobila pozemok ich nehnuteľnosti na Láne.

ZO ŽIVOTA V MATERSKEJ A ZÁKLADNEJ ŠKOLE

Návšteva hasičskej zbrojnice

Keď budeme veľkí, aj my budeme pomáhať

V mesiaci október sme sa rozprávali o rôznych povolaniach. Dňa 27.10. 2021 (streda) sme mali možnosť navštíviť hasičskú zbrojnicu v Zuberi. Tam na deti čakali dobrovoľní hasiči, ktorí im priblížili toto dôležité povolanie. Rozprávali o tom, čo je ich náplňou práce, okrem hasenia požiaru. Deti sa oboznámili s hasičským povoláním, výbavou a technikou. Mali možnosť

počúť sirénu, vyskúšať si prilbu a sadnúť si do hasičského auta. Nakoniec navštívili Múzeum hasičstva, ktoré sa tam tiež nachádza. Porovnávali staré stroje a uniformy s modernými. Od hasičov si vyslúžili kalendáre, pexeso a obrázky. Návšteva sa všetkým deťom páčila a my dúfame, že takýchto exkurzií bude viac. Predsa len je lepšie raz vidieť a zažiť, ako stokrát počuť.

Bc. Rebeka Maľusová

Deň materských škôl

Hľadači pokladov

Štvrtý novembrový deň patrí materským školám. Aj my sme ho spoločne s deťmi oslávili v našej materskej škole. Zahrali sme sa na hľadačov pokladu, ku ktorému nám nesmela chýbať mapa, podľa ktorej sme hľadali aktivity. Ráno sme si vyrábali čelenky za spevu hymny a počas dňa deti plnili rôzne úlohy, za ktoré boli odmenené pečiatkou. Poslednou a najdôležitejšou úlohou bolo nájsť indíciu, ktorá nás dovedie

la k pokladu. Keď sme vyzbierali všetky pečiatky a našli sme indíciu, vybrali sme sa hľadať zlatý poklad, v ktorom nás čakala odmena za snahu a splnenie úloh. Nakoniec sme vo svojich triedach vytvorili hada priateľstva, pretože či sme mali alebo veľkí, všetci sme kamaráti. Deň materských škôl bol u nás veselý, plný zábavy a hier a dúfame, že pre deti hlavne nezabudnuteľný a výnimočný.

Bc. Kristína Dudášová

Americký sen

Žiaci deviateho ročníka, podobne ako siedmci, majú tiež v novembri jednu vyučovaciu hodinu venovanú regionálnej téme, a to vystaňovalectvu. Aj oni ju absolvovali v priestoroch zuberskej drevenice, ktorej interiér im pripomenul neľahké podmienky, v ktorých žili naši predkovia.

Príchode za „veľkú mláku“ bola jazyková bariéra. Niektorým peniaze pokrivila charakter, začali život s novou ženou, preto tam máme mnohých potomkov. Doma zostali siroty a rodina s obrovskými dlhmi, lebo na cestu si museli požičať. Na tých, čo sa vrátili, to bolo vidieť. Amerikáni nosili košelu a rifle, obleky, u nás

Z výkladu sa mohli dozvedieť, že podroháčsky kraj zasiahli v minulosti dve veľké vystaňovalcke vlny, počas ktorých mnohí naši rodáci odišli za prácou do zámoria. Za prácou odchádzali najmä odvážni, mnohí sa stali obeťami obchodovania s ľuďmi. Najväčšou prekážkou po

sa nosili kroje, stávali si iné domy, nepoužívali už nárečie, ale používali zopár anglických slov.

Poďakovanie patrí najmä Mgr. Evke Janošíkovej, ktorá veľmi rada a ochotne odovzdáva svoje vedomosti z tejto oblasti našim žiakom už niekoľko rokov.

ZŠ

Starkine spomienky na Vianoce

Každý človek rád siaha do svojich spomienok a ešte radšej, keď ho má kto počúvať. Možno sa to našim vnúčatám zdá ako rozprávka, ale my sme to všetko zažili. Či už to boli veľkonočné zvyky, letné hry, kúpanie alebo jesenný zber úrody, no najkrajšie boli vždy Vianoce.

Môj starý otec, v Nižnej sme ho volali naňko, robil v kostole organistu, a preto mal povinnosť napieť pre všetky rodiny v dedine vianočné oblátky. Preto sa už začiatkom novembra celá rodina podieľala na ich pečení. Naňko s mamkou piekli v starých železách priamo v peci, z ktorej odobrali okružný kryt a bolo umením odhadnúť čas, aby oblátka neobhorela. Keď napiekli plnú veľkú krabicu od televízora, bolo ich skoro dosť. Potom sa piekli rúrky, ktoré boli sladké a museli sa z pece vybrať poloupečené, aby sa mohli na utierke na kolene navinúť na varechu. My deti sme pomáhali tak, že sme odstrihávali z oblátok nedopečené okraje. Tie sme jedli, ale rýchlo sme sa ich nasýtli. Keď bolo všet-

ko napečené, mamka s naňkom prichystali papierové vrecká s menom rodiny a podľa počtu členov rodiny nabalili približný počet oblátok, aby sa každému ušlo pri štedrej večeri. Potom nám naňko zložil veršík, s ktorým sme tie oblátky roznášali po rodinách. Mamka nám nabalila vrecúška do prútených košíkov a išli sme každý na inú ulicu roznášať.

Dnes už tieto zvyky nedodržiavame, oblátky si kúpime v obchode alebo od suseda. Je to trochu škoda, staré zvyky však môžeme nahradit novými, napríklad Dobrou novinou, aby sme aj my mali o čom rozprávať našim vnúčatám.

Monika Chladná, 8.A

ZO ŽIVOTA V ZÁKLADNEJ ŠKOLE

Sto rokov bez Hviezdoslava

Pod týmto názvom si aj naša škola pripomenula storočnicu úmrtia veľikána slovenskej literatúry. Na veľkej prezenčnej nástenke, umiestnenej vo vstupnej chodbe školy, si žiaci môžu prečítať základné informácie o živote, tvorbe, ale aj zaujímavostiach týkajúcich sa jeho osoby.

Pavol Országh Hviezdoslav je považovaný za najplodnejšieho básnika slovenského realizmu a v rámci slovenskej literárnej kultúry ho považujeme za osobnosť základného významu.

Narodil sa 2. februára 1849 vo Vyšnom Kubíne na Orave. Jeho rozsiahla tvorba má veľký význam – opisuje život ľudu a kritizuje spoločnosť. Hviezdoslav písal epické ver-

še, veľké lyrické skladby, reflexívnu poéziu, veršovanú drámu, preslávil sa aj ako prekladateľ. Jeho tvorba bola preložená do viacerých cudzích jazykov.

Za nadčasové dielo sa v súčasnosti považujú najmä je Krvavé sonety, ktoré boli preložené do anglického jazyka a môžu ich čítať čitatelia v celom svete. Hviezdoslav ich napísal na sklonku života a vyslovuje v nich svoje rozhorčenie nad tým, že ľudstvo tak hlboko kleslo, kladie si otázku, kto je za hrôzu 1. svetovej vojny a utrpenie jej zodpovedný. V záverečných sonetoch vyslovuje básnik túžbu po mieri, dúfa, že sa ľudstvo poučí a po skončení tohto strašného krviprelievania bude žiť v mieri.

Žiaci 7. ročníka vytvorili tiež zaujímavé projekty o tomto bardovi slovenskej literatúry, ktorého dielo

má čo povedať aj súčasnému čitateľovi.

ZŠ

Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?

Prišiel čas Adventu a na adventnom venci sa rozohorela prvá svieca. Tak ako otvárame brány a pripravujeme sa na príchod Božieho syna, tak otvárame aj svoje srdcia. Darujeme kúsok lásky tým, ktorí to nečakajú, ale o to viac potrebujú.

Tento rok sa naša škola zapojila do IV. ročníka celoslovenskej výzvy: „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?“

Išlo o charitatívnu akciu pre seniorov. Potešiť tých, ktorí sú opustení, sami doma alebo v zariadeniach pre seniorov či v domovoch dôchodcov. Chceli sme deťom ukázať, že aj v tejto náročnej dobe je dôležité, aby sme mali srdce na pravom mieste. Je milé vedieť sa podeliť v rodine, s kamarátmi, ale o to milšie podeliť sa aj s cudzími ľuďmi, ktorým možno práve ten náš darček vyčarí úsmev na tvári. Deti boli touto akciou nadšené. Videli sme radosť v očiach všetkých malých dar-

cov, ktorí nám doniesli krabičku do školy. Spolu s pani vychovávateľkami a pani učiteľkami pripravovali pozdravy plné lásky, priani a obohatili nimi krabičku. Vložili sme do nej nielen potrebné a potešujúce predmety, ale predovšetkým naše srdcia plné priani a lásky....

Veľké poďakovanie patrí hlavne rodičom, ktorí svoje deti podporili a pomohli im zrealizovať našu výzvu. Ďakujeme aj vedeniu školy ako aj pani učiteľkám, že sa aktívne zapojili do tohto projektu. Aj v tomto neľahkom období sme ukázali, aké veľké dokáže byť naše srdce. O tom

svedčí aj 105 kusov krabičiek, ktoré sme vyzbierali a odviezli do Nižnej koordinátorky projektu pani Stopiakovej. Veríme, že v každom z nás zostane aspoň kúsok tej lásky, ktorú sme darovali a budeme ju rozdávať ďalej. **Ďakujeme, že ste otvorili srdcia pre úsmev!**

ZŠ

Náboj junior 2021

V piatok 19. novembra sa štvorčlenné tímy ôsmakov a deviatkov našej školy zúčastnili spolu s rovesníkmi zo Slovenska, Česka, Poľska a Francúzska súťaže v riešení matematických a fyzikálnych úloh. Súťaž prebiehala v online prostredí v časovom limite 2 hodiny. Žiaci mali k dispozícii len perá, čisté papiere a prehľad matematických a fyzikálnych vzorcov poskytnutých autormi súťaže.

Žiaci si vyskúšali vzájomnú spoluprácu, rozdelenie úloh, rozvíjali sa v komunikácii. Postupom času ubúdali sily, úlohy boli čoraz ťažšie, klesala motivácia. No v poslednej polhodine súťaže opäť nastala atmosféra sústrednosti, vypätia posledných síl, zapnutia mozgových závitov a prichádzali ďalšie správne vyriešené úlohy.

Bolo počuť jasot, smiech, bolo vidieť úsmevy, radosť nad úspešne vyriešenými úlohami. Oplatí sa učiť sa myslieť...

V konkurencii 416 základných škôl a gymnázií Slovenska sa naši žiaci „nenechali zahabiť“. Najlepšie obstál tím dievčat z 9.A v zložení Michaela Valeková, Eva Bebejová, Tatiana Geschwandnerová a Marína Majerčáková, ktorý sa umiestnil v prvej pätine celoslovenského rebríčka. Finálnu výsledkovú listinu si môžete pozrieť na stránke <https://naboj.online/results>.

ZŠ

Zima

Každé ročné obdobie má svoje čaro, ktoré v nás vyvoláva rôzne pocity. Pre mňa je tým najkrajším obdobím zima.

Zima je síce chladná a studená, ale skrýva v sebe striebristé iskierky, ktoré nás zohrievajú pri srdci. Stromy pozhadzovali svoje farebné kabáty a ujo Mrázik ich čarovnou palicou posypal bielym páperím. Celá príroda okolo nás sa zahalila do veľkej bielej periny a z oblohy padajú snehové vločky trblietajúce sa ako diamanty. Ani vetrík sa už nehrá naháňačku s obláčikmi po oblohe, ale hviezda si svoju koledu. Potôčiky a jazierka sa zmenili na priesačné ligitavé zrkadlá. Zvieratká pozaliezali do svojich domčekov a na okolitý svet pazerajú len cez svoje obláčiky, ktoré im ujo Mrázik pokreslil zaujímavými ornamentmi. Aj kvietky sa zakuklili do teplej hnejedy deky, ktorá ich bude zohrievať

celú zimu. Sniežko nehreje ako v noci, pretože nechce ukazovať svoj štrbavý úsmev. Všade je pokoj a ticho, len z okolitých kopcov počuť výskot a krik detí, ktoré sa spúšťajú na saniach s vetrom o preteky. V záhradách domov popribúdali nemí strážcovia oblečení v elegantných bielych frakoch s čiernymi klobúkmi. K zime patrí aj očarujúci čas Vianoc. Z vyzdobených príbytkov počuť ocka ako si už brúsi nôž na kapra a cítiť vôňu domácich medovníčkov. V obývačkách stoja v plnej kráse a výške blikajúce stromčeky, z ktorých sa najviac tešia netreplivé deti. Aj ľudia sú k sebe milší a dobrosrdečnejší.

Avšak aj táto krása raz pomíne, keď zima odovzdá žezlo pani Jari. Nemúsime však smútiť, zima sa k nám opäť o rok vráti.

Andrea Hulejová, 7.A

Týždeň Cirkvi pre mladých...

Od 15. 11. do 21. 11. 2021 sa uskutočnil sedemnásť Týždeň Cirkvi pre mládež.

Aj v tomto roku sme chceli byť blízko pri mladých a Cirkev je tu pre nich a chce ich sprevádzať. Svetové dni mládeže boli z Kvetnej nedele presunuté na sviatok Krista Kráľa, takže sa slávil už 36. svetový deň mládeže. Hlavná myšlienka bola témou posolstva, ktoré na tento rok určil svätý otec:

“Vstaň! Ustanovím ňa za svedka toho, čo si videl.” (porov.: Sk 26, 16)

Vyzýva k tomu sám pápež František v spomínanom posolstve: “Vstaňte a slávte svetový deň mládeže vo vašich miestnych cirkvách! Znovu pozývam všetkých vás, mla-

stretnutie mládeže, ktoré bude v lete 2022 v Trenčíne. Nesie názov Výšiny a skladá sa zo siedmych katechéz, ktoré sa budú postupne zverejňovať na webe narodnestretnutiemlazeze.sk.

Dalšou celoslovenskou aktivitou bola TUMBA - týždeň úloh mladých, ktorú pripravovali dobrovoľníci z Bratislavskej arcidiecézy. Mladí plnili niekoľko úloh, kde vydávali svedectvo o svojej viere. Môžem dosvedčiť, že bolo to veľmi zábavné a mladým sa to páčilo.

Godzone tour

Tradičné podujatie, ale kvôli pandémie sa uskutočnilo iba v Prešove, mladí si ho mohli pozrieť on-line na TV LUX a TV NOE.

Spoločná modlitba Krížovej cesty

dí ľudia z celého sveta, aby ste sa zúčastnili na tejto duchovnej púti, ktorá nás povedie k sláveniu Svetových dní mládeže 2023 v Lisabone.

Sv. otec nás pozýva otvoriť sa Božím prekvapeniam, aby nám na našej ceste svietilo Jeho svetlo. Aby sme sa otvorili počúvaniu jeho hlasu aj prostredníctvom našich bratov a sestier. Takto pomôžeme jedni druhým spoločne vstať a stať sa v tomto ťažkom historickom momente prorokmi nových čias, plných nádeje!”

(Posolstvo Svätého Otca Františka na 36. svetový deň mládeže)

Počas Týždňa Cirkvi pre mládež sa tiež spustí celoslovenská príprava na nadchádzajúce Národné

Naša farnosť bola zapojená cez projekt: Mladé srdce cez eRko do aktivít, ktoré sme zrealizovali. Mladí je naozaj ten, kto je schopný milovať.

Aj naša farnosť v Zuberci sa zapojila do týchto akcií. Predovšetkým každodennou modlitbou on-line cez zoom, kde sme sa modlili jeden deň do piatku. Vytvorili sme tak krásne spoločenstvo a modlili sme sa predovšetkým za mladých z našej farnosti a vyprosovali sme im silu a odvahu. Vo štvrtok bola adorácia a v piatok sme sa pomodlili krížovú cestu na Kýčeru. Ďakujem všetkým, ktorí si našli čas a zapojili sa do rôznych aktivít aj v tejto pandemickej dobe aj z farnosti Zuberec.

Text a foto: Sr. Theodózia

Mikuláš

Po vlnajších dobrých skúsenostiach v našej farnosti k nám opäť zavítal Mikuláš. V nedeľu ráno najskôr poskytol interview celej farnosti a v diskusii s p. farárom prezradil, že sa mu v tomto roku páčili deti, ktoré chodili na utorkové sv. omše,

taktiež miništranti a birmovanci, ktorí na sebe dobre pracovali. Anjelsprivedca prisľúbil, že sa pokúsi na budúci rok presvedčiť aj sv. Vendelína, aby prišiel spolu so sv. Mikulášom.

Mons. Anton Tyrol

FOTO: J. Ťapajáková

Advent je čas prípravy na oslavu narodenín Pána Ježiša. Pripomíname si radostné očakávanie príchodu Spasiteľa na túto zem. Aj v našej obci sme chceli urobiť radosť. V spolupráci s farským úradom a farskou charitou Mikuláš obdaroval nielen naše deti, ale nezabudol ani na skôr narodených.

Text a foto: Sestry Sv. kríža

Potravinová zbierka Nakup – Daruj – Poteš

Spoločnými silami chceme podať pomocnú ruku rodinám v núdzi na Orave v podobe Vianočnej zbierky potravín, ktorá začala od 1. decembra 2021 v jednotlivých predajniach COOP Jednota Trstená, a to v Trstenej, v Zuberci, v Habovke, v Podbieli, v Nižnej, v Tvrdošine na Medvedzí, v Liesku, v Čimhovej, vo Vitánovej, v Hladovke a v Suche Hore počas otváracích hodín.

Stačí vložiť ľubovoľnú potravinu alebo drogériu do pripraveného košíka, ktorý sa nachádza pri hlavnom vstupe v každej z menovaných predajní COOP Jednota. Zbierka bude prebiehať do 10. januára 2022.

Darované potraviny spoločne s našimi dobrovoľníkmi zväžeme do Komunitného centra Sinaj v Trstenej, odkiaľ rozvážame potraviny do rodín, ktoré to najviac potrebujú. Touto formou sa snažíme podržať rodiny v najťažších chvíľach a po-

skytnúť nielen pomoc, ale aj odbornú oporu.

Ďakujeme každému za príspevok, v podobe akejkoľvek potraviny či drogérie.

Komunitné centrum SINAJ
Trstená

Vypísané z matriky

Narodili sa

Karolína Šuhajová	Filip Šimičák
Agáta Turčáková	Sára Jurášová
Tomáš Grešš	Karin Matištíková
Lujza Kovalčíková	Andrea Ištoková
Lukáš Ondroš	Tobias Jurina
Eliška Gejdošová	Teo Ján Štefaniak
Lukáš Janošťín	Nina Šrobová
Viktor Šintaj	Richard Harmata
Peter Mika	

Odprevali sme na poslednej ceste

- 12.02. Ondrej Šuriňák (1937)
 26.02. Rudolf Miček (1979)
 26.02. Martin Matištík (1979)
 07.04. Monika Zjavková rod. Fileková (1972)
 19.04. Mária Harmatová rod. Jančová (1942)
 23.04. Mária Gejdošová rod. Škerdová (1938)
 18.05. Antónia Musilová rod. Harmatová (1947)
 18.06. Agneša Šrobová rod. Kurcinová (1945)
 20.07. Pavol Matištík (1952)
 29.07. Zdeno Škerda (1956)
 29.08. Pavol Vidiečan (1950)
 14.11. Katarína Benčíková rod. Chovančáková (1983)
 23.11. Anna Valeková rod. Pávnícová (1956)
 12.12. Július Bažík (1946)

Manželstvo uzavreli

- 17.04. Marek Gejdoš a Stanislava Rebidášová
 30.04. Ivan Kanišček a Iveta Vitanovcová
 22.05. Mgr. Euboš Pilár a Mgr. Lucia Hudecová
 05.06. Juan Salvador Moscoso a Zuzana Borská
 12.06. Ján Maňus a Zuzana Fuceková
 19.06. Martin Klocháň a Andrea Hudecová
 19.06. Ing. Peter Bistar a Jana Sopková
 07.08. Roman Tetík a Mgr. Romana Ďurneková
 04.09. Pavol Jandura a Veronika Vargová
 11.09. Matej Šiška a Mária Chovančáková
 02.10. Ing. Tibor Šroba a MUDr. Tatiana Kulkovská

Štatistika 2021

V našej obci je na trvalý pobyt
 k 13. decembru 2021 prihlásených
 1929 obyvateľov.
 Pristáhlo sa 29
 a odsťahovalo 13 obyvateľov.

Blahoželáme jubilantom

70 rokov	75 rokov	85 rokov
Helena Ligasová	Ján Bistar	Elena Borská
Agneša Kubániková	Július Bažík	Mária Borská
Margita Majerčáková	Štefan Maňus	90 rokov
Jozef Valek	Anna Žuffová	Anna Matysová
Cecília Matysová	Eduard Kluchtiak	Ján Filek
Agneša Leginusová	Ján Borská	95 rokov
Alojz Harmata	Anna Hrnčiarová	Ondrej Šiška
Agneša Harmatová	Magda Šimičáková	50 rokov manželstva
Stanislav Gonšenica		Július a Otilia
Štefan Pintek	80 rokov	Bažíkovi
Ján Vidiečan	Alojz Šuriňák	Štefan a Florentína
Marián Valek	Viliam Pardek	Maňusovi
Pavol Šimičák	Anna Gondová	
Margita Glončáková	Alojz Žuffa	Alojz a Anna
Alojz Salva	Alojz Tetík	Filekovi
Štefan Salát		Ondrej a Anna
Agneša Janošťínová		Kovalovi

Separovaný zber v roku 2022

Termíny vývozu separovaného odpadu, teda komodít ako plasty, sklo, tetrapacky a kovové obaly sa v roku 2022 uskutočnia v nasledujúcich termínoch:

28.01.	25.02.	25.03.	29.04.	27.05.	24.06.
29.07.	26.08.	23.09.	28.10.	25.11.	23.12.

Do zelených vriec vhadzujeme sklenené fľaše farebné aj číre, poháre od zavaranín, tabuľové sklo, nevhadzujeme keramiky, porcelán, žiarovky, žiarivky, autosklo, zrkadlá, vystužené sklo.

Do žltých vriec vhadzujeme PET fľaše od nápojov, plastové obaly z čistiacich prostriedkov, kozmetiky a hygienických potrieb, plastové obaly z jogurtu, masla, pomazánok, polyetylénové obalové fólie, plastové hračky a plastové kuchynské predmety bez kovových častí, plastové bandasky, vaničky, misy, dózy, kvetináče, vedrá (bez kovových rúčok), polyetylénové fólie čisté bez blata, tašky – „igelitky“. PET fľaše je potrebné najprv zmenšiť zašliapnutím, stlačením. Do žltého vreca taktiež patria krabicové obaly od džúsov, mlieka a iných nápojov, kovové obaly od zavaranín a konzerv, plechové dózy od piva a iných nápojov.

Nevhadzujeme - Silne znečistené PET fľaše zeminou, olejom, potravinami, farbou, plastové obaly od motorového oleja, penový polystyrén, polystyrénové tácky, kovové uzávery z fliaš, všetky výrobky z PVC – časti vodovodných potrubí, PVC podlahová krytina, plastové časti automobilov – hlavne nárazníky, svetlomety, interiér, laminát – zvyšky podlahovej krytiny a obkladov, obaly od jogurtov a mlieka, ktoré sú potiahnuté PVC fóliou, plastové časti elektrospotrebičov – kryty, káble, sanita – záchodové dosky, misy. Taktiež nevhadzujeme papierové a plastové obaly,

obaly obsahujúce zvyšky nápojov, kovové obaly, diely automobilov, elektronické zariadenia a ich účasti.

V termíne **30.06** a **29.09** sa uskutoční podomový vývoz separovaného zberu papiera z **modrých vriec**.

Do modrých vriec vhadzujeme novinový, kancelársky, baliaci papier, časopisy, zošity, kartónové obaly. Papier môžete odovzdať aj prostredníctvom žiakov základnej školy, ktorá sa taktiež aktívne zapája do zberu papiera.

Obec taktiež dvakrát do roka organizuje zber batérií a akumulátorov, vyradených elektrických a elektronických zariadení, žiaroviek a zariadení obsahujúcich ortuť, vyradených zariadení obsahujúcich chlórfluórované uhľovodíky ako sú chladničky, práčky, elektrické sporáky, vysávače, hriankovače, mlynčeky, kávovary, televízne prijímače, výpočtová technika. Taktiež sa môžete zbaviť veľkoobjemového odpadu formou zberu, ktorý taktiež vyhlasujeme na jar a jeseň. V spolupráci so základnou školou taktiež prebieha hromadný zber kovového šrotu. Celoročne sa zbiera kuchynský olej. V nádobe ho môžete priniesť k obecnému úradu. Zbery sú vyhlasované miestnym rozhlasom a internetovou stránkou obce.

Separovaním prispievame k zhodnoteniu veľkej časti odpadov z domácností. Spomalia sa náklady na likvidáciu komunálnych odpadov a určite prispievame ku krajšiemu a čistejšiemu životnému prostrediu okolo nás.

Vianoce v Írsku

Íri sú v prevažnej miere katolíci, a preto sú Vianoce pre nich veľmi dôležitým obdobím. Oficiálnym dátumom začiatku vianočného obdobia je 8. december (sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie) a trvá do 6. januára. V tento deň Íri začínajú vo veľkom zdobiť vianočné stromčeky v domovoch. V období pred Vianocami sa konajú firemné a komunitné večierky. Mnoho spoločenstiev poriada finančné zbierky pre charitatívne organizácie.

Veľkým dňom a symbolom moderných Vianoc v Írsku je televízna relácia "The Late Late Toy Show," v ktorej od roku 1975 predvádzajú rodičom nápady na vianočné darčeky. Väčšinou sa jedná o predajcov a výrobcov z Írska a zároveň poriadajú finančnú zbierku pre vopred určenú charitu. Tento rok sa vyzbieralo 6,6 milióna Eur. Ďalší symbol je spustenie "Christmas FM" rádia, v ktorom 24/7 púšťajú len vianočné pesničky, poriadajú rôzne súťaže a samozrejme ďalšie finančné zbierky.

V dnešnom modernom Írsku začína vianočné, ale skôr to materiálne obdobie takmer hneď, ako zložia Halloweensku výzdobu. Obchody a nákupné centrá vyberú stromčeky, svetielka a vyložia vianočný tovar.

24. decembra v noci sa do okien zapalujú sviečky ako navigáciu pre Jozefa a Máriu. Dňom Vianoc je 25. december, kedy sa Írske rodiny stretnú a zostávajú spolu celý deň. V noci z 24. decembra nosí deťom, ale aj dospelým darčeky Santa Claus a ráno si ich rodina spoločne otvára. Zúčastnia sa vianočnej omše a až v poobednom čase majú slávnostnú večeru, počas ktorej sa podáva pečená morka s plnkou, šunka pečená s klinčekami v mäsovej omáčke, varené zemiaky, dusená mrkva a ružičkový kel, brusnicová omáčka. Po večeri sa podáva tradičný "Irish Plum Pudding" - slad-

ký dezert vyrobený z 13 ingrediencií, ktoré majú predstavovať Krista a 12 apoštolov. Počas večere si Íri rozdáva tzv. Christmas crackers – dekorácie, ktoré po otvorení vydávajú lúskací zvuk a obsahujú malý darček, alebo lístok s krátkym vtipom.

26. decembra sa v Írsku poriadajú dôležité futbalové zápasy, ale tiež sprievody "Wren Boys", keď si chlapi obliekajú kostýmy zo slamy a predstavujú lov vtáka Wren – Striežika obyčajného.

Vianoce Zúbakov, ktorí ostávajú počas sviatkov v Írsku sú rôznorodé a záleží na mnohých faktoroch, od toho akú prácu vykonávajú, či tu majú vlastnú rodinu a tiež od rodín, v ktorých žijú. Pokiaľ je to zmiešaná rodina, tak sa zvyky a tradície často prelínajú.

U nás doma v Dubline prežívame naše "Oravské Vianoce" a snažíme sa dodržiavať takmer identické zvyky, aké sme zažívali pred odchodom do Írska. Vianoce sa u nás konajú 24. decembra. Od rána sa snažíme dodržiavať pôst, aby sme večer mohli vidieť "zlaté prasiatko". Púšťajú sa slovenské filmy a rozprávky. Počúvame tradičné slovenské koledy. Celý deň je spojený najmä s prípravou Štedrej večere, ktorá sa začína podávaním za uply-

nulý rok, modlitbou a zaspievaním vianočnej piesne o piatej hodine popoludní. Na spoločnú večeru pozývame aj kamarátov a známych zo slovenskej komunity, a každý môže na stôl priniesť niečo zo svojho detstva alebo oblasti, z ktorej pochádza.

Počas večere sa podávajú domáce obľátky s medom a cesnakom. Predjedlom sú varené cestoviny (hrubé rezance) s pečeným maslom. Po nich sa podáva kapustnica, v ktorej vyvážame údenú rybu a hriby a ako hlavný chod je zemiakový šalát s vyprášanou rybou. Po večeri majú najstaršie deti privilegium rozdať darčeky, ktoré nájdu pod stromčekom. Po darčekom chodíme k slovenským rodinám po koláče. Zapievať vianočnú pieseň a navštíviť priateľov.

25. decembra ráno sa chodíme podľa írskych tradícií kúpať do mora a odtiaľ ideme na Vianočnú omšu. Pár rokov sme chodili aj vystupovať s folklórnym súborom Ostroha do Írskeho výstaviska na Vianočnú večeru pre bezdomovcov a ľudí v núdzi z Dublinu. Mnohokrát tam bolo až 600 ľudí.

26. decembra poriadame Štefanský výstup na "Sugar Loaf" 501 metrov vysoký vrch na pobreží mora. Tam sa stretnú krajanovia, za-

spievajú sa koledy a aj iné slovenské pesničky, ponúkajú sa koláče, klobásky, slanina a keď niekomu ešte ostane tak aj slovenský domáci destilát.

Momentálne sa v slovenskej komunite v Írsku objavili výrobcovia

mäsových výrobkov ako klobás, údeného bôčika, slaniny, Slováci resp. Slovenky, ktoré ponúkajú pred Vianocami tradičné vianočné pečivo, obľátky, ale aj slovenský med, medovinu a iné výrobky a pochutinky, ktoré by na slovenskom vianočnom stole nemali chýbať.

Slovenská komunita v Írsku je veľmi živá. V Dubline funguje už 15 rokov Kresťanská komunita Slovákov v Írsku a o niečo kratšie aj folklórný súbor Ostroha. Členovia týchto organizácií poriadajú pre krajanov mnohé stretnutia, omše, vystúpenia, vianočné dekoratívne dielne a boli aj pri zrode slovenských plesov v Írsku. Pred Vianocami sa pravidelne konával vianočný koncert folklórneho súboru Ostroha, počas ktorého zazneli slovenské koledy, ale aj tradičná pastierska hra. V roku 2019 sa do programu zapojili aj deti zo slovenských rodín. Počas Vianoc kresťanská komunita poriadala vianočnú omšu so slovenským kňazom.

Situácia, opatrenia, lockdowny, ktoré boli zavedené počas rokov 2020-2021, nám ale väčšinu akcií prerušili. Už od septembra 2021 sme nacvičovali program "Možno príde aj Mikuláš", v ktorom sme chceli predviesť slovenské tradície a zvyky od Martina až po Vianoce. Program bol určený najmä deťom Slovákov žijúcich v Írsku, ktoré sa už zväčša narodili na zelenom ostrove.

Na záver by som chcel všetkým Slovákom doma, ale aj krajanom žijúcim v zahraničí, popriať pokojné Vianoce plné lásky, dobroty a v tejto dobe plné nádeje.

Text a foto: Andrej Gonšenica

